

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Textus sequentiarum cum lucule[n]tissima tam
sententiaru[m] q[uam] vocabuloru[m] interpretatione
scripture autoritatib[us] alioru[m]q[ue] exemplis
creberrimis roborata**

Colonie, 1506

VD16 T 655

Sancti sp[irit]us assit

urn:nbn:de:hbz:466:1-30585

Folium XLIIJ.

minus grā capis tripli. scz cōter. p̄rie. z p̄riissime. Primo dicitur a dicitur
dei creature gratis ipensum. sine q̄ grā nulla creatura p̄t quicq̄ facere nec
in suo ee durare Secdo capis p̄rie. z sic dicitur donū q̄ aliq̄s se p̄parat ad sus-
cipiendū sp̄m̄ctm̄. z illi q̄ grē interest reuocare libeꝝ arbitriū a malo facien-
do bonū Tercio capis p̄riissime. z dicitur quasi gratū facies. z sic dicitur donū dei
datū alicui ab intra ad merendū regna celestia. sine q̄ grā nemo p̄t mereri
nec in bono p̄ficere. nec ad gl̄iam puenire. ¶ Itē nota. s̄m̄ aplm̄ ad Eho-
r̄m. Corda hoim̄ sunt habitaculū sp̄m̄cti. s̄m̄ q̄ dicitur. Nescitis q̄ corda
vestra sunt replū sp̄m̄cti. Et alibi. Nescitis q̄ sp̄m̄ctus habitat in
vob̄. cū ergo corda nostra sint habitacula sp̄m̄cti ideo digne petim̄ vt
expulsis n̄is vicijs faciet nostr̄ habitaculū dignū ad recep̄ōem grē sp̄-
ritu sancti. q̄ nō habitat in corde subdito peccatis. vt dicitur Sap. primo.
¶ Itē nota. auctor petit sp̄m̄ctm̄ vt purget om̄ia vicia. Ubi nota. sicut
virtutes sunt duplices. q̄dam corpales. vt fortitudo tēperantia zc. que
alio noie morales dicunt. z q̄dā sunt p̄tutes sp̄uales seu intellectuales si-
cut sapientia seu prudētia zc. Sic p̄positū duplices sunt iniquitates z vi-
cia. q̄ opponunt istis. Quedā sunt vicia corpalia. vt inordinētia. intēperā-
tia zc. z ista opponunt virtutib̄ corpaliū. Et q̄dā sunt sp̄ualia q̄ opponū-
tur virtutib̄ sp̄ualib̄. sicut imprudētia insipientia p̄cupiscentia z superbia.
¶ Secdo auctor in l̄ra petit q̄ sp̄m̄ctus purget nos a vicijs sp̄ualib̄. qz
talia hoim̄ maxime coīnq̄nant. cū ista vicia p̄grediant̄ ex intēctione mens-
tis. nō em̄ qd̄ in gredit̄ ventre coīnq̄nat̄ aiam. s̄ qd̄ p̄cedit ex corde. i. p̄as-
ua intēctōe coīnq̄nat̄ aiam. ¶ Itē nota. l̄ra dicitur. amator. vñ sp̄-
ritu sancti dicitur amator trib̄ modis. Primo effectiue. qz efficit nos sua grā
diligere deū z p̄ximū. Secdo formali z exemplariter. qz p̄ ip̄m̄ diligimus
deū z p̄ximū. Tercio p̄ modum inherētie. qz inheret aie rōnali cui in-
ducet donū quo ip̄a anima diligit deum.
¶ Pro termis nota. assit̄ ē p̄b̄ neutz. p̄positū ab ad z sum. mutādo d̄ in
s. z caret sup̄inis Itē expulsus est p̄cipiū decōposite figure ab illo ver-
bo expelloz Itē clemens ē nomē. z exponit̄ h̄c aduerbial̄

**Tu purificator omnium flagitiorum spūs. Purifica nostri oculum
interioris hominis. Ut videri supremus genitor possit a nobis
Mundi cordis quem soli cernere possunt oculi**

¶ Hec ē sēda ps̄ hui⁹ sequēte. in q̄ auctor inuocat sp̄m̄ctm̄ amplificādo
materiā hui⁹ petitiōis d̄i. O (spūs) scz sancte. s̄ tu existēs (purificator)
id ē mundator (oim̄ flagitiorū). i. oim̄ pctōz q̄ sunt macule aie. tu (purifi-
ca) id est munda (oculū) id est intellēctū (nostri interioris hominis). i. anī-
me nostre (vt supremus genitor). i. pater celestis (possit videri a nobis.
quē) scz genitorē (soli oculi mundi cordis p̄nt cernere). i. videre. ¶ Notan-
dū. hō dicitur habere duplicē oculū scz interiorē z exteriorē Per interiorē discer-
nimus verū a falso. z ille oculus dicitur cognitio rōnalis. q̄ non p̄t p̄cipi sensu
exteriori. q̄ ip̄a plus dirigit̄ in deum tanto magis obscurat̄. S̄ p̄ oculū
exteriorē cognoscimus res p̄ceptibiles visu. z p̄ petimus purificatōem

De sancto Spiritu

ipſius intellectus. p. quē videmus abſentia tanq̄ preſentia. ⁊ q̄ d̄r beatus
Tho. Nos viatores cognoſcam⁹ deū tanq̄ in ſpeculo trinitatis. Unde
ad iſtū oculū requir̄ cor mundū. qz cor imundū ſeu poſitum in vmbra. i. in
petis nō p̄r p̄replari nec cognoſcere deū ſuū. ¶ Secūdo nota. qz materia p̄ſ
ſentis ſequētie ē de miſſione ſpūſſancti. videam⁹ q̄ q̄t modis ſpūſſanctus
miſſus ē. Un̄ ſciendū. qz ſpūſſanct⁹ mittit̄ duob⁹ modis. ſ. viſibiliter ⁊ inuiſi
biliter. Inuiſibiliter cū mētib⁹ caſtīs infundit̄. Viſibiliter cū aliq̄ ſigno viſibi
li demōſtrat̄. De p̄mo d̄r in euā. Joā. Spūſ vbi vult ſpirat. Iuxta h̄ d̄r
Ber. qz p̄ oculū nō introibit. qz nō ē colorat⁹ neqz p̄ aures. qz nō inſonit
neqz p̄ os. qz aeri nō p̄miſcet̄. nec p̄ fauces. qz nec bibēdo nec edēdo p̄ſumi
tur. nec p̄ tactū corpis. qz palpabilis nō ē. Quereres q̄. cū ita inueſtigabi
les ſint vie ei⁹ vñ illū cognoſcemus. Dico qz ex motu cordis intelligimus
p̄ntiā ei⁹. ¶ Pro ſecūdo ſciendū. qz ſpūſſanctus viſus ē ſeu miſſus in q̄drup
plici ſpecie viſibili ad miſſionis inuiſibilis aliq̄le demōſtratōem. Fuit em̄
p̄mo miſſus in ſpecie colūte ſup xpm baptiſatū Lu. iij. ⁊ Joā. p̄mo. ad in
nuendū baptiſmi ſecūditate ⁊ baptiſant⁹ ſimplicitate. Est em̄ colūba auis
ſimplex ⁊ ſecūda. ⁊ hec ſunt in baptiſmo p̄tate ſpūſſancti. ¶ Secūdo fuit
miſſus in ſpecie nubis lucide ſup trāſfiguratū Mat̄. xvij. Adhuc eo loq̄
quente. ecce nubes lucida obūbrauit eos. ad innuendū ſaluādoꝝ ſubtili
tate ⁊ ſalutis eterne claritate. ⁊ hec due miſſiones viſibiles fuerunt añ xpi
paſſionē. ¶ Tercio fuit miſſus i ſpecie ſtat⁹ ſup p̄mos paſtoꝝ ecclie Jo.
xx. qñ xps inſlauit ⁊ dixit. Accipite ſp̄m ſctm̄. ad innuendū p̄latōꝝ dignita
tē ⁊ p̄latōis eccliaſtiche lenitate. ⁊ hoc fuit poſt xpi reſurrectōem añ tñ eius
aſceſſionem. ¶ Quarto fuit miſſus in ſpecie ignee lingue. ſicut d̄r Actū
ſc̄o. Apparuerūt apoſtolis diſpartite lingue tanq̄ ignis.

¶ Pro terminis nota. flagitiū idē eſt qd̄ pctm̄. nomē neutri generis ſc̄o
declinatōis. Itē interior eſt nomē cōparatiui gradus cōis generis ab
aduerbio intra Itē ſupremus eſt ſuplatius huius aduerbi⁹ ſupra.
Itē poſſum eſt verbū neutrale incōſequentis p̄iugatōis. ⁊ deriuat̄ a
potis ⁊ ſum Itē cernere eſt verbū tranſitū. ⁊ habet ab hoc verbo vi
deo accōmodatum p̄teritum ſc̄z vidi.

**Quādo machinā p̄ verbū ſuū fecit deus celi et terre mariū. Tu
ſuper aquas ſoturus eas numen tuum expandiſti ſpiritus.**

¶ Hic au. deſcribit̄ p̄tate ſpūſſcti dicēs. O ſancte ſpūs (tu expādiſti nu
men tuū). i. diuinitate ⁊ virtutē tuā (ſup aquas ſoturus) id eſt reſectur⁹
(eas). ſ. aquas (qñ deus). ſ. pater (fecit machinā). i. fabricā (celi terre et
mariū). ſ. aquaz (p̄ verbū ſuū). i. filium dei.

**Tu animabus viuificandis aquas ſecūdas. Tu aſpirādo das
ſpiritaſe eſſe homines.**

(Tu) ſancte ſpūs (ſecūdas). i. fructificas (aquas). ſ. baptiſmas (aiab⁹
viuificandis). i. renaſcendis ſc̄z ad vitā gr̄e. Et (tu das). i. facis (homī
nes eſſe ſpiritaſe aſpirando) id eſt gratiam infundendo.

Folium elix.

Tu diuifum p linguas mundū z ritus adunasti dñe. Idolatras

ad cultū dei reuocas magistrozum optime.

Q (dñe) scēspūs (tu adunasti). i. in vnū pgregasti (mūdū diuifum). i. distinctū (p linguas) p idiomata (z ritū). i. p̄suetudines **S** scēspūs (optime magistrozum) tu (reuocas idolatras). i. idola colentes (ad cultū) id ē seruitiū (dei) Nota in littera rāgunf̄ q̄tuor: Primo rāgūf̄ opus creatōnis rotū mūdi cū dī. fecit **S** cōdo rāgūf̄ utilitas baptisimatū. cū dī aq̄s fecūdas **T**ertio fidei adunatio. cū dī adunasti **Q**uarto errantiū informatio. cū dī reuocas **L**itēa p̄mū nota. legit **Gen. p.** In p̄ncipio creauit deus celum z terrā p hoc p̄bū fiat. vñ **Bern.** Hoc p̄bū fiat est magne p̄tus. qz cū illo p̄bo oīa creata sunt. sicut tota terra est repleta. vñ **p̄s** Replebit̄ maiesta te ei⁹ oīs terra fiat fiat **Q**ue illud p̄bum fiat excellēter attribuit̄ beate p̄gint̄ **P**rimo in aure p angelicā salutarōem **S**cōdo in corde p fidei adhesionem **T**ertio in ore p p̄fessionē **Q**uarto in vētre p incarnatōem **Q**uinto i bra chijs p oblatōem. z oīa ista fiebāt cū charitate **D**e scōdo legit̄ etiā **Gen. p.** vbi dī **S**pūs aut̄ dñi ferebat̄ sup aquas. qd̄ sic exponit̄. spūs dñi. i. intensio vel volūtas dñi. ferebat̄ sup aq̄s. id ē sup p̄gerie elemētoz. sicut voluntas artificis sup materiā quā formare z ornare intendit **S**z qdā doctozes hāc p̄pōnē sic exponūt. sup aquas. i. sup diuinā potentia in qua spūs sc̄tus est equal̄ patri z filio. z h̄ dicūt̄ ex isto. qz an̄ creatōem mūdi nec erat aqua subalis nec elemētarij **E**x illo q̄ mouet̄ dubiū vbi de⁹ fuit ante creatōem mūdi qñ nihil erat. scz neq̄ tempus neq̄ locus **E**t h̄ soluitur in his p̄sibz **D**ic̄ vbi tūc esset cū p̄ter eū nihil eēt **T**ūc vbi nūc in se. qz sic sibi sufficit eē **I**te in euā. **Jo.** scribit̄ **O**prz vos nasci denuo. z hec natiuitas fit p aquas z spūs sc̄tū **D**e tertio legit̄ **Actū. ij.** **C**ū p̄plerent̄ dies pentecostes erant oēs discipuli in eodē loco. z fact⁹ est rep̄te de celo sonus tanq̄ adueniētis spūs vehemētis. z repleuit̄ totā domū vbi erant sedētes **D**e quarto nota q̄ spūs sc̄tus potēs est grām suā hoibz infundere z ad fidē reuocare. nam p̄tus ei⁹ est efficac̄ z penetrabilior oīni gladio **U**ñ ad **Heb. iij.** **U**ltius ē etiā sermo dei z efficac̄ z penetrabilior oīni gladio ancipiti **Q**ue p̄ma ad **Corinth. xij.** **N**emo p̄t dicere dñs **J**esus. scz vere ita q̄ **J**esus sit dñs ipsi us z ip̄e seruus. nisi in spūs sc̄to. s. ip̄m inhabitare p gratiā

Scōdū p terminis. numē idē est qd̄ spūs. z est nomē neutri ḡnis **I**te viuificandus ē participiū futuri t̄pis illi⁹ p̄bi viuificoz **I**te forurus ē participiū futuri t̄pis a foueo es **S**z idolatra ē nomē cōis ḡnis. z dī a noz mine idolū li. z est aliq̄s seruēs idolis

Ergo nos supplicātes tibi exaudi propicius sanctes pūs. **S**ine quo preces oēs casse credūtur z indigne dei auribz.

Nōc̄ autor dirigit̄ petitiōes ad spūs sc̄tū. z p̄mo facit̄ **S**cōdo oñdit̄ q̄ bus miraculis p̄ns festū est p̄firmatū. ibi tu q̄ oīm. dicēs. **E**t q̄ ita ē q̄ tu scēspūs tā mirabiles opatōes efficias (**G**o scēspūs tu exaudi p̄p̄t⁹). i. de mēter (nos supplicātes tibi). i. te humiliter inuocātes (sue quo). i. spūs sc̄to (oēs p̄ces). i. oēs (credūt). i. eē (casse). i. vane (z indigne auribz dei

De sancto spiritu

¶ Nota. oēs orōnes dicuntur casse et inutiles sine grā spūscū. **Cul** rō est qz spūscū est vera charitas q̄ diffusa est in cordibz nostris p̄ spūscū. s; sine charitate nullū opus placet deo. si ḡ nullū opus placet sine charitate deo. merita sine spūscū q̄ vera charitas est nō placebunt. **Itē** q̄ret q̄s. q̄ die spūscū missus ē. **Rūdet** q̄ in q̄nquagesima die. **Et** p̄ hoc dāt intelligi q̄ tria bona cū ip̄o venerūt. scz legis p̄fectio. eterna remuneratio. et pctōz remissio. **De p̄mo** dē glo. **Q̄n**quagesimo die agni imolati descendit spūscū in igne. **De sc̄do** dē ibidē. **Sicut** q̄nquagesimo die post resurrectionem p̄uersat̄ ē cū discipulis. ita p̄ q̄nquagesimā diem qua spūscū dabat. denari⁹ eterne remuneratōis exp̄mit. **De terciō** dē glo. ibidē. **Itē** q̄nquagesima die spūscū missus ē. qz indulgētie fuit in anno iubilatio nis. et sic p̄ spūscū pctā dimittunt. pctōres ad patriā reuocant. hereditas amissa reddit. et in iugo seruitutis liberant. **¶** Itē nota. p̄picius est aduersū bīū qualitatē. **Sz** cassus a um idē est qd̄ inutilis

Tu q̄ omnīū seculoz sc̄tōs tui numinis docuisti instinctu amplectendo spūscū. **Ip̄o** hodie ap̄los xp̄i donās munere in solito et cūctis inaudito seculis. **Hunc** diem gloriosum fecisti.

¶ Hic autor ostēdit q̄bz miracul⁹ h̄ festū sit p̄secratū dicens. **O** sc̄tē spūscū (tu q̄ docuisti sc̄tōs oīm seculoz). i. ab initio seculi (instinctu). i. inspiratōe tui numinis). i. p̄tutis (amplectēdo). i. p̄ grām circūdādo. tu (ip̄e) scz eos. (donās). i. remunerās (hodie). i. in die p̄tecostes (ap̄los xp̄i insolito). i. incōsuetō (munere). i. dono (et inaudito). i. p̄us nō audito (cūctis seculis) id est ab oīb; ep̄ib; et gentib;. qz dedit ap̄lis nouū modū loquēdi. **Conse** quēter p̄mendat diem p̄tecostes dicens. tu sc̄tē spūscū (fecisti hūc diem). i. p̄tecostes (gloriosum) id est decorum

¶ Nota. spūscū dedit hoīb; septē dona. q̄ **Esa.** enumerat. cap. xi. vbi magno desiderio p̄phetizauit aduentū xp̄i dicens. **Egrediet** virga de radice Jesse. et flos de radice eius ascēdet. et sup̄ eū req̄scent spūscū dñi. spūscū sapie et intellect⁹. spūscū p̄siliij et fortitudinis. spūscū sapientie et pietatis. et resplebit eū spūscū timoris dñi. **Hec** sunt septē dona q̄ in veteri testamēto data sunt patribz solūmodo in p̄bis. sed data sunt ap̄lis in vera missione. **Itē** sciendū q̄ spūscū plurib; de causis missus est. q̄ cause p̄phendūtur in **Joāne**. xiiij. **Paracletus** spūscū quē mitteret pater in noīe meo ip̄e vos docebit oīa. **Primo** ad p̄solandū nos et infirmos adiuuādū. qd̄ notat cū dicitur paracletus. **Sec̄do** ad viuificādū mortuos. qd̄ notat cū dicitur spūscū. qz per spūscū viuificamur. vñ **Ezech.** xxxvij. **Q̄**ssa arida audite verbum dñi. et ego mittam in vos spūscū et vos viuetis. **Tercio** ad saluandū iustos qd̄ innuitur cū dicitur. **In nomine meo.** nomen eīm filij est **Jesus** et interpretatur salus vel saluator. quia in nomine salutis pater misit spūscū sanctum vt ostēdat q̄ ad saluandū gentes venit. **Quarto** ad docendū ignaros. et hoc innuitur ibi. **Ip̄se** docebit vos oīa

¶ Pro terminis nota. amplectendo est gerūdij illi⁹ verbi amplector et ponit in actiua significatōne. **Item** insolitus est nomen adiectiui es